

Арнайы балабақшадағы логопед жұмысын ұйымдастыру туралы ереже

КММ «Ақбота» балабақшасы

Пед кеңесі шешімі негізінде

Бекітілді

2021 жылғы 31 тамыз

Түсіндірме жазба

1. Балабақшадағы логопедтің жұмысы балалардың сөйлеу тілінің бұзылыстарын түзетуге бағытталған. Түзету шараларымен қатар логопед мұғалім мектепке дейінгі мекемеде балалардың сөйлеу тілінің бұзылуының алдын алу мақсатында профилактикалық жұмыс жүргізеді.
2. Мұғалім-логопед аптасына 5 күн жұмыс істейді (жалпы жұмыс сағатының саны – 24).
Жұмыс кестесі балалардың жұмысқа орналасуына байланысты күннің 1-ші және 2-ші жартысында жасалуы мүмкін.
3. Логопед мұғалімнің лауазымдық міндеттеріне тек сөйлеу тілі бұзылыстары бар балалармен жұмыс кіруі керек.
4. Логопедиялық сабақтарға ПМПК қорытындысы бар (нақты клиникалық диагнозға байланысты статусы мен сөйлеу бұзылыстары көрсетілген) барлық сөйлеу топтарына қабылданған балалар таңдалады.
5. Мектепке дейінгі мекемедегі балаларды логопедиялық тексеру ең алдымен балаларда бейімделу кезеңінен кейін жүргізіледі .
6. Тұтығатын, жалпы сөйлеуі дамымаған және психикалық дамуы тежелген балаларды арнайы мекемелерге жіберу керек. Күрделі сөйлеу бұзылыстары бар баланы ауыстырудан бас тартқан жағдайда, логопед мұғалім ақауды толық жоюға жауапты емес.
7. Бір топта бір мезгілде оқитын балалардың саны жылына 12 бала болуы керек.
8. Логопедиялық сабақтардың жалпы ұзақтығы балалардың жеке ерекшеліктеріне тікелей байланысты. Қажет болған жағдайда логопед мұғалім балаларды логопедиялық сабақтардан шығарып, басқалармен алмастырады.
9. Сөйлеуді түзету жұмыстары аптасына 5 рет жүргізіледі, жеке немесе топтық сипатта болады. Логопед мұғалім жұмыс уақытының барлық 4 сағатында балалармен тікелей жұмыс істейді.
10. Мұғалім-логопед балаларды өз АТОҚ-не тәрбиешілердің кез келген ҰОҚ-нен алады.
11. Мектепке дейінгі мекеме логопедиялық сабақтарды өткізу үшін барлық қажетті жағдайларды жасауы тиіс, оқшауланған логопедтік кабинет болуы керек (кабинеттің жабдықталуы үшін Г.А. құрастырған «Сөйлеудің дыбыстық құрылымы дамымаған балаларды оқыту бағдарламасын» қараңыз). Каше және Т.Е.Филичева).
12. Балабақшадағы логопедтің құжаттамасы:
- барлық балалардың сөйлеу тілі күйінің журналы;

- сөйлеу тілінің бұзылуының жасы мен сипатын көрсететін логопедиялық көмекке мұқтаж балалардың тізімі

- балаларға арналған жеке дәптер;

- сабаққа қатысу журналы;

- сабаққа қабылданған әрбір баланың сабаққа кіру және аяқталу күні көрсетілген сөйлеу картасы;

- балалардың сөйлеу тілінің бұзылуының алдын алуға бағытталған іс-шаралар жоспары

(тәрбиешілерге, балабақшаның басқа мамандарына, ата-аналарға сөйлеудің дыбыстық мәдениетімен жұмыс жасау бойынша кеңестер, семинарлар).

13. Балабақшадағы логопед жұмысының көрсеткіші мектепке жіберілген балалардың дыбыстық айтылу жағдайы болып табылады.

14. Балабақшадағы мұғалім-логопед аудан көлемінде өткізілетін барлық әдістемелік шараларға қатысуға, біліктілігін арттыруға міндетті.

15. Мұғалім-логопедті аттестациялау балабақша меңгерушісі мен әдіскерінің қатысуымен жүргізіледі.

Логопед мектепке дейінгі білім беру ұйымында жұмыс істейтіндіктен, оқу жылының басы мен аяқталуы, сабаққа бөлінген уақыт балаларды тексеру, оқу жүктемесі (аптасына 24 астрономиялық сағат, тәулігіне 4,48 сағат) мектепке дейінгі білім беру ұйымдарының түзету (логопедиялық) топтарының логопедтері үшін белгіленген нормативтерге сәйкес келеді. Логопед мұғалім жұмыс уақытының барлық 4,48 сағатын балалармен тікелей жұмыс істейді. Жұмыс уақытын бөлу ағымдағы оқу жылында логопедпен жұмыс істейтін балалардың топтарын жұмысқа алу үшін жаздың алғашқы айлары белгіленген.

Логопед мұғалім аптасына 5 күн жұмыс істейді (аптадағы жалпы жұмыс сағаты 24). Логопед мұғалім жұмыс уақытының барлық 4 сағатында балалармен тікелей жұмыс істейді. Жұмыс кестесін балалардың жұмысқа орналасуына қарай түске дейін және түстен кейін де жасауға болады. Логопед мұғалім топта мұғалімдер жүргізетін кез келген ҰОҚ-нен тәрбиеленушілерді түзету жұмыстарына қабылдауға құқылы.

Логопедтің жүктемесі 1,0 мөлшерлеме бойынша жыл ішінде 12 балаға дейін сөйлеуді түзету бойынша жұмысты қарастырады. Күрделі сөйлеу тілінің бұзылыстары бар балалар қабылданады. Балалар топтарға келесі құжаттар негізінде қабылданады:

- емхана логопедінің мінездеме-жолдамалары;

- дәрігерлердің қорытындылары: отоларинголог, нейропсихиатр және стоматолог. ЖСЖ диагнозы бар балалар 6 айға дейін, ФСТЖ диагнозы бар балалар 1 жылға дейін жұмысқа алынады. Сөйлеу кемшіліктері түзетілген сайын логопед балаларды тізімнен шығаруға мінездеме дайындап, басқалармен алмастырады. Бала аптасына кемінде 3 рет жеке түзету көмегін алуы керек. Жеке сабақтардың ұзақтығы сөйлеу диагностикасына, баланың жасына, баланың дамуының жеке ерекшеліктеріне, оның психофизикалық жағдайына байланысты. Логопед мұғалімнің өзі баланы топтан алып, сабақ біткен соң топқа апарса, баламен жеке сабаққа бөлінген уақыт артады. Логопед мұғалімі бір жастағы балаларда (кемінде 6 бала) сөйлеу диагностикасы бар балалар болса, кіші топтық сабақтарды жоспарлайды. Кіші топтық сабақтың ұзақтығы жас ерекшелігінің физиологиялық ерекшеліктерімен (балабақшадағы оқыту мен тәрбиелеу бағдарламасы, «Ұйымдастырылған білім беру нысандарындағы мектеп жасына дейінгі балаларға шекті жүктемеге қойылатын гигиеналық талаптар туралы» нұсқаулық-әдістемелік хат) көзделген уақыттан аспауы керек.).

Логопед-мұғалім логопедиялық жұмысты мемлекеттік білім стандартының талаптарына сәйкес келетін оқу бағдарламаларына сәйкес жоспарлайды және олардың толық көлемде орындалмауы үшін жауапты болады.

Түзету шараларымен қатар балалардың сөйлеу тілінің бұзылуының алдын алу бойынша б/б-да профилактикалық жұмыс жүргізеді. Логопед мұғалім мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеуін дамыту мәселесі бойынша б/бмұғалімдерімен (кеңестер, семинарлар және жұмыстың басқа да нысандары мен түрлері), оның сабақтарына қатысатын ата-аналармен (занды өкілдер)

жұмыс істейді. Логопед педагог жұмысының көрсеткіші мектепке жіберілген балалардың дыбыстық айтылу жағдайы болып табылады.

Логопедиялық кабинеттің жабдықталуы. Логопед мұғалімнің жұмыс кестесі логопедиялық кабинеттің есігінде ілініп тұруы керек. Логопедиялық кабинетте келесі құрал-жабдықтар болуы керек.

1. Бір топтағы балалар саны бойынша кестелер.
 2. Көрнекі құралдар, оқу материалы және әдістемелік әдебиеттер үшін жеткілікті мөлшердегі шкафтар немесе сөрелер.
 3. Дыбыс шығару бойынша жеке жұмыстарға арналған қабырға айнасы 50x100 см, ол арнайы жарықтандырылған терезенің жанында ілулі болуы керек.
 4. Айналар 9x12 см топша сабағында бір уақытта айтылуын түзетумен айналысатын балалар санына сәйкес.
 5. Баламен жеке жұмыс істеуге арналған қабырға айнасының жанындағы үстел және екі орындық - балаға және логопедке арналған.
 6. Логопедиялық зондтар жиынтығы, зондтарды өңдеуге арналған этил спирті.
 7. Оқытудың техникалық құралдары.
 8. Қабырғадағы әріптер қорабы.
 9. Жеке қорапқа немесе конвертке салынған балалардың сөйлеуін тексеруде қолданылатын көрнекі материал.
 10. Сөйлеуді дамытуға арналған көрнекі материал, жүйеленген және арнайы жәшіктерге бүктелген.
 11. Карточкалар, жеке тапсырмалары бар карточкалар, дыбыстың айтылуымен жұмыс істеуге арналған альбом түріндегі оқу құралдары.
 12. Түрлі сөйлеу ойындары.
 13. Әдістемелік әдебиеттер.
 14. Орамал, сабын және қағаз майлықтар. Логопедиялық кабинет жабық өсімдіктермен безендірілген эстетикалық жағымды болуы керек. Қабырғаларға түзету процесіне қатысы жоқ суреттерді, сызбаларды және кестелерді ілу ұсынылмайды, өйткені олар сабақ кезінде балалардың назарын аударып, қоршаған ортаның қажетсіз әртүрлілігін тудырады.
- Құжаттау және оны жүргізу Логопед мұғалім жүргізетін түзету процесін есепке алу үшін құжаттаманың келесі түрлері ұсынылады:
1. Балалардың логопедиялық сабақтарға қатысуын тіркеу журналы.
 2. Мектепке дейінгі білім беру ұйымына (3 жастан 7 жасқа дейін) баратын балалардың сөйлеу тілін тексеру журналы.
 3. Түзету (логопедиялық) көмекке мұқтаж балаларды тіркеу журналы.
 4. Әр балаға арналған сөйлеу картасы, анықталған сөйлеу тілінің бұзылыстарын түзету бойынша жұмыстың перспективалық жоспары, сабаққа кіру және аяқталу күні көрсетілген алты ай сайын жоғарылату нәтижелері.
 5. Балалардың сөйлеу тілінің бұзылуының алдын алуға бағытталған іс-шаралар жоспары (тәрбиешілерге, басқа б/б мамандарына, ата-аналарға немесе оларды алмастыратын адамдарға сөйлеудің дыбыстық мәдениеті бойынша жұмыс бойынша консультациялар, семинарлар).
 6. Балалармен топтық және жеке сабақтардың кестесі.
 7. Балалардың сөйлеу тілін түзету бойынша жеке сабақтарға арналған дәптер-күнделіктер.
 8. Б/б меңгерушісі бекіткен сабақ кестесі
 9. Б/б меңгерушісі бекіткен мұғалім-логопедтің жұмыс кестесі ,
 10. Құрал-жабдықтардың, оқу және көрнекі құралдардың тізімі бар кабинет паспорты. логопедиялық кабинет.
 11. Оқу жылындағы түзету (логопедиялық) жұмысының тиімділігі туралы есептердің көшірмелері (кемінде соңғы үш жыл).
 12. Соңғы үш жыл ішінде б/б мамандарымен және балабақша тәрбиешілерімен өзара әрекеттесу арқылы түзету сыныптарының курсын өткен балалар туралы бақылау деректері. Логопед мұғалімнің лауазымдық сипаттамасы
1. Жалпы ережелер 1. Логопед мұғалімді білім беру ұйымының басшысы қызметке тағайындайды және қызметтен босатады.

2. Мұғалім-логопедтің жоғары дефектологиялық білімі болуы, біліктілігін арттыруы қажет.

3. Мұғалім-логопед өз қызметінде: - басшылыққа алады:

- Қазақстан Республикасының Конституциясын;
- Қазақстан Республикасының заңдары ;
- Қазақстан Республикасы Үкіметінің және білім беру органдарының білім беру мәселелері бойынша шешімдері;
- Бала құқықтары туралы конвенция;
- Мектепке дейінгі ұйымның жарғысы ;
- мектеп жасына дейінгі балалардың өмірі мен денсаулығын қорғау бойынша нұсқаулықтар;
- осы лауазымдық нұсқаулық; - білуі керек:
- жас және арнайы педагогика және психология;
- дефектологияның анатомиялық, физиологиялық және клиникалық негіздерін;
- студенттердің (оқушылардың) сөйлеу тілін дамытудағы бұзушылықтардың алдын алу және түзету әдістері мен тәсілдері;
- кәсіби және практикалық қызмет бойынша нормативтік-әдістемелік құжаттар;
- сөйлеу тілі бұзылған студенттермен (оқушылардың) жұмысы бойынша бағдарламалық әдістемелік әдебиеттер;
- дефектология ғылымының соңғы жетістіктері;
- еңбек ережелері мен нормалары; қауіпсіздік шаралары және өрттен қорғау.

2. Функциялар

1. Психикалық процестердің (есте сақтау, ойлау, зейін және т.б.) дамуындағы ерекше сөйлеу бұзылыстары мен басқа да ауытқулардың алдын алуға және барынша түзетуге бағытталған жұмыстарды жүргізеді.

2. Балалардың (тәрбиеленушілердің) сөйлеу тілінің бұзылуының алдын алуға бағытталған іс-шаралар жоспарын әзірлейді (тәрбиешілерге, басқа б/б, ата-аналарға (оларды алмастыратын тұлғаларға) сөйлеудің дыбыстық мәдениеті бойынша жұмыс жасау үшін консультациялар, семинарлар).

3. Лауазымдық міндеттері

1. 3 жастан 6 жасқа дейінгі студенттердің (тәрбиеленушілердің) әртүрлі шығу тегі сөйлеу тілінің бұзылуының құрылымы мен ауырлық дәрежесін зерттейді және анықтайды.

2. Студенттердің (оқушылардың) сөйлеу бұзылыстарын ескере отырып, сабақтарға топтарды толтырады.

3. Сөйлеуді дамытудағы ауытқуларды түзету, бұзылған функцияларды қалпына келтіру үшін топтық және жеке сабақтарды өткізеді.

4. Тәрбиешілермен, басқа б/б мамандарымен тығыз байланыста жұмыс істейді, сабақтарға қатысады.

5. Мұғалімдерге және ата-аналарға (оларды алмастыратын тұлғаларға) сөйлеу тілі бұзылған балаларға көмек көрсетудің арнайы әдістері мен тәсілдерін қолдану бойынша кеңес береді.

6. Қажетті құжаттаманы жүргізеді.

7. Тұлғаның жалпы мәдениетін қалыптастыруға, әлеуметтенуге, саналы таңдауға және кәсіптік бағдарламаларды меңгеруге ықпал етеді.

8. Мемлекеттік стандарт шеңберінде оқыту мен түзетудің әртүрлі формаларын, әдістерін, тәсілдері мен құралдарын пайдаланады.

9. Мемлекеттік білім беру стандартының талаптарына сәйкес келетін білім алушылардың (тәрбиеленушілердің) дайындық деңгейін қамтамасыз етеді және олардың толық көлемде орындалуына жауапты болады.

10. Мектепке дейінгі ұйымның білім беру бағдарламаларын іске асырады

11. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңында , Бала құқықтары туралы конвенцияда қамтылған білім алушылардың (тәрбиеленушілердің) құқықтары мен бостандықтарын сақтайды .

12. Өзінің кәсіби біліктілігін жүйелі түрде жоғарылатады.

13. Өзінің оқу орнында, ауданда, ауданда, қалада тәжірибе алмасу үшін әдістемелік бірлестіктердің қызметіне және әдістемелік жұмыстың басқа да нысандарына қатысады.

14. Кәсіподақ ұйымымен келісілген б/б басшысы бекіткен тәуліктік жұмыс аптасы негізінде жасалған кесте бойынша жұмыс істейді.

15. Ата-аналармен қарым-қатынас жасайды.

16. Оқу-тәрбие процесі кезінде білім алушылардың (тәрбиеленушілердің) өмірі мен денсаулығын қорғауды қамтамасыз етеді.

17. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы және өрттен қорғау ережелері мен нормаларын орындайды.

18. Бастауыш сынып мұғалімдерімен, мектеп логопедтерімен, б/б мұғалімдерімен өзара іс-қимыл арқылы түзету сабақтарының курсы аяқтаған балаларды динамикалық бақылауды жүзеге асырады.

4. Құқықтар

1. Мұғалім-логопед Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген барлық әлеуметтік құқықтарға ие.

2. Мұғалім-логопед мектеп жасына дейінгі балалармен өткізілетін кез келген сабақтарға қатысуға құқылы.

3. Біліктілігіңізді арттырыңыз.

4. «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын, техникалық мамандықтар бойынша білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында лауазымдарды атқаратын педагог қызметкерлерді аттестаттау қағидалары мен шарттарын бекіту туралы»

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 27 қаңтардағы No 83 бұйрығы.

5. 56 күнтізбелік күн (48 жұмыс күні) демалысы бар.

5. Жауапкершілік

1. Мұғалім-логопед білім беру ұйымында пропедевтикалық және түзету жұмыстарын ұйымдастыруға жауапты.

2. Білім беру ұйымының Жарғысын және Ішкі еңбек тәртібі ережелерін дәлелді себептерсіз орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін, осы Нұсқаулықта, өзге де жергілікті нормативтік құқықтық актілерде, білім беру органдарының заңды бұйрықтарында, білім беру ұйымдарының бұйрықтары мен бұйрықтарында белгіленген қызметтік міндеттерді бұзғаны үшін, оқу орнының басшысы қызметінен босатылғанға дейін тәртіптік жазаға тартылады.

3. Балалардың өмірі мен денсаулығын қорғау жөніндегі нұсқаулықтарды, оқу-тәрбие процесін ұйымдастырудың санитарлық-гигиеналық ережелерін бұзғаны үшін логопед заңда көзделген тәртіппен және жағдайларда әкімшілік жауапкершілікке тартылады.

Мұғалім-логопедке қауіпсіздік техникасы бойынша нұсқаулық

Кіріспе бөлім

1. Мұғалім-логопед балалардың өмірі мен денсаулығын қорғау, қауіпсіздік шараларын сақтау жөніндегі нұсқаулықтарды білуге және орындауға, еңбек және өндірістік тәртіпті қатаң сақтауға міндетті.

2. Қауіпсіз жұмыс тәжірибесін зерделеу және жетілдіру.

3. Жазатайым оқиғаларды тудыратын жұмыстағы кемшіліктерді тез арада жоюға ұмтылу.

4. Электр жабдықтарын қауіпсіз пайдалану ережелері, санитарлық ережелер, өрт қауіпсіздігі ережелері және жеке бас гигиенасы ережелері туралы нұсқауларды қатаң сақтау.

Жұмысты бастамас бұрын мынаны орындау керек:

1. Қолыңызды жақсылап жуыңыз.

2. Жұмысқа қажеттінің бәрін дайындаңыз.

3. Логопедиялық зондтарды зарарсыздандыру:

- стерилизаторда қайнату арқылы;

- этил спиртімен емдеу.

Жұмыс барысында мыналар қажет:

1. Балалардың денсаулығын сақтау мен нығайтуға байланысты дәрігердің талаптарын орындау.

2. Санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға сәйкес логопедиялық зондтарды қамту.
3. Бір рет қолданылатын ағаш шпательдерді пайдаланыңыз.
4. Дәрігерге балалардың денсаулық жағдайын бақылаулары туралы хабарлау.
5. Қажетті құжаттаманы жүргізіңіз.
6. Жаттығу кезінде балалардың қолдарында үшкір металл заттардың болмауын қадағалаңыз.
7. Дәрілерді, дезинфекциялық құралдарды, сіріңкелерді балалардың қолы жетпейтін жерде, жабық шкафта сақтау керек.
8. Балалармен сабақтың ұзақтығын ұзартуға және олардың арасындағы үзілістерді қысқартуға тыйым салынады.
9. Балаларды қараусыз қалдыруға тыйым салынады.